

Bouwstenen

Onderzoek, onderwijs en maatschappij zijn drie hoekstenen van ons wiskundehuis dat we in het *Nieuw Archief voor Wiskunde* belichten. In de discussie over de nationale wetenschapsagenda stelt de maatschappij vragen aan onderzoekers. De vorm van deze discussie suggereert een afstand tussen maatschappij en onderzoek, zo ook tussen maatschappij en wiskunde.

Onze maatschappij leunt voor een aanzienlijk deel op de inzet van wiskundige methoden. Waar vinden we wiskundigen in Nederland? In onderzoek is dat duidelijk: overwegend aan universiteiten en hogescholen. Ook in onderwijs is het duidelijk: voor de klas op scholen van alle niveaus. In onze maatschappij lijken wiskundigen zich echter heel goed te verstoppen. Mijn definitie van een wiskundige in onze maatschappij is: "Iedereen met een diploma van een wiskundeopleiding, alsmede iedereen die zich wiskundige voelt." Wanneer ik u vraag drie bekende Nederlanders te noemen die wiskundige zijn, dan moet u mij zeer waarschijnlijk het antwoord schuldig blijven. Als lezer van dit blad heeft u bij de beantwoording van deze vraag wel een voorsprong. In 'Het keerpunt' heeft Ionica Smeets vijf jaar lang wiskundigen die midden in de maatschappij staan geïnterviewd, waarvoor het NAW haar hartelijk dankt. Bij haar afscheid wordt ze geïnterviewd door Jan Beuving die het stokje overneemt. Ze roept om een beroepsvereniging waar alle wiskundigen zich thuisvoelen. Hier ligt een mooie taak voor het NAW: alle wiskundigen samenbrengen in ons wiskundehuis.

Het nummer dat voor u ligt slaat een brug tussen wiskundig onderzoek en onze maatschappij. We kunnen met behulp van wiskundige methoden efficiënt zoeken in digitale databases. De stabiliteit van onze energievoorziening wordt mede gegarandeerd door inzet van wiskundige methoden. Voor de beschrijving

van onze hersenen en ons DNA doen we een beroep op wiskunde. Om het geheel te completeren laat Christine van Vredendaal in een bijdrage naar aanleiding van de door haar gewonnen prijs voor beste masterscriptie van 2014 aan de Technische Universiteit Eindhoven zien dat wiskunde ook heel aantrekkelijke experimenten mogelijk maakt. Geniet u meer van de uitleg van een mooie theorie in historisch perspectief dan kunt u putten uit een bijdrage over het *abc*-vermoeden. Wanneer u wilt filosoferen over de hoekstenen van een wiskundige theorie biedt Arjeh Cohen uitkomst met zijn introductie van VROUW. Kortom, een mooie collage om in reactie op die lastige vraag op decemberborrels, "Wiskunde, wat kan je daar nu mee?", te laten zien dat wiskunde midden in de maatschappij staat.

Op verzoek van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een commissie onder leiding van Jacob Fokkema een Deltaplan opgesteld voor de Nederlandse wiskunde. De commissie beschrijft een wiskundehuis dat steunt op stevige wetenschappelijke fundamenten. In dit nummer geeft de commissie een samenvatting van het Deltaplan en stelt onder meer: "De Nederlandse wiskunde is bij uitstek in staat prominente vragen uit de Nationale Wetenschapsagenda te adopteren en een stevige rol te spelen in de publiek-private samenwerking."

Laten we samen wiskunde haar rol geven midden in onze maatschappij en bouwen aan een wiskundehuis waarin alle wiskundigen zich thuisvoelen! Wij wiskundigen vormen de bouwstenen van ons wiskundehuis.

Richard Boucherie, hoofdredacteur
Afdeling Toegepaste Wiskunde, Universiteit Twente